

Enheten för rörligt arbete och stab
Carl Axel Sundström, 010-730 98 88

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Remiss: Transportstyrelsens rapport Förarens användning av kommunikationsutrustning under färd

Sammanfattning

Arbetsmiljöverket stöder Transportstyrelsens förslag till förbud mot användning av mobiltelefon under färd när användningen medför att föraren håller mobiltelefon i handen.

Ett förbud för fordonsförare att manuellt skriva in text under färd skulle ge en tydlig markering av vikten av att behålla uppmärksamheten på trafiken. Arbetsmiljöverket skulle välkomna en sådan bestämmelse och det finns sannolikt ett brett stöd för införande av en sådan.

För arbetstagare i trafiken ger arbetsmiljölögstiftningen flera positiva påverkansmöjligheter. Dessa har inte till fullo beaktats i utredningen.

Arbetsmiljöverkets synpunkter och ställningstaganden

Arbetsmiljöverket ser rapporten om förarens användning av kommunikationsutrustning under färd som en grundlig genomgång av nuvarande kunskapsläge inom området. Rapporten ger också en tydlig bild av möjligheter och begränsningar för regleringar inom området. I många fall är effekterna av åtgärder svårbedömda eftersom mätningar av distraktionens inverkan i olycksförlopp är mycket svåra att göra.

Arbetsmiljöverket stöder Transportstyrelsens förslag till förbud mot användning av mobiltelefon under färd när användningen medför att föraren håller mobiltelefon i handen. Rapporten ger argumenten för införande av en sådan bestämmelse.

Att föraren fokuserar och behåller fokus på körningen är en grundförutsättning för säkert framförande av fordonet. Att kunna sortera bort oväsentligheter och skifta fokus samt att inte tråkas ut är då viktiga faktorer. Kommunikationsutrustning och infotainment system kan bidra positivt men innebär också stora

utmaningar. Därför skulle det vara positivt med en reglering som riktar sig mot beteenden som har en tydlig negativ effekt på uppmärksamheten på körningen. Att föraren manuellt skriver in text under färd är något som tydligt avleder förarens uppmärksamhet från körningen och bör kunna förbjudas. Det finns sannolikt ett brett stöd för införandet av en sådan bestämmelse. Effekten av informationskampanjer är också större och mer långvarig när informationen är kopplad till en tydlig ändring av bestämmelser än om den inte är det.¹

Arbetsmiljölagsstiftningen ger arbetsgivaren ett omfattande ansvar för arbetstagarnas arbetsmiljö. Teknik, arbetsorganisation och arbetsinnehåll ska utformas så att arbetstagaren inte utsätts för fysiska eller psykiska belastningar som kan medföra ohälsa eller olycksfall. Det gäller också när arbetet sker i trafiken och är inte begränsat till yrkesförarens arbetsmiljö.

Arbetsmiljöverkets föreskrifter om systematiskt arbetsmiljöarbete och de om organisatorisk och social arbetsmiljö ger ramarna för hur arbetsgivaren ska skapa en god arbetsmiljö för arbetstagarna. Arbetsgivaren har en viktig roll när det gäller att välja säkra fordon i företaget eller organisationen. Det gäller också för utformningen av system för kommunikation med arbetsledningen och för ruttplanering m.m. Det är viktigt att dessa system inte innebär att arbetstagarens uppmärksamhet på trafiken riskeras. Tillverkare av sådana system har förvisso viktiga roller men arbetsgivaren ska välja de system som passar bäst i den egna verksamheten och se till att minimera den kognitiva belastningen för föraren. Arbetsgivaren har också ett stort ansvar när det gäller planering av arbetet så att förare inte utsätts för stress eller risk för trötthet.

De som deltagit

Yttrandet har avgetts av generaldirektören Erna Zelmin-Ekenhem.

I den slutliga handläggningen har även avdelningschefen Ywonne Strempl deltagit. Föredragande har varit byrådirektören Carl Axel Sundström.

Erna Zelmin-Ekenhem

Carl Axel Sundström

Kopia: Arbetsmarknadsdepartementet, ARM

¹ Kunskapssammanställning från Arbetsmiljöverket: Leder regler och inspektioner till en bättre arbetsmiljö? Om effekter av och förutsättningar för arbetsmiljöreglering, (RAP 2016:10)